

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Lycano Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

BARTHOLOMÆO DE CEPERANO.

Cum dilectus filius Orandinus de Pon-
tecurvo Miles coram dilecto filio Ia-
cobo Subdiacono & Capellano nostro,
quem tibi & ei dedimus auditorem, pro-
posuisset te suum esse vassallum, teque ra-
tione quorundam molendinorum, domo-
rum, vinearum, & quarundam aliarum
possessio-
rum ad se spectantium, ut dicebat,
quæ apud Ceperanum habere dinosceris,
teneri sibi cum unico equo servire, te que
præmissis omnino negante, post præsti-
tum ab utraque parte calumniæ juramen-
tum ad præmissa probandum, idem Oran-
dinus quosdam testes produxit, quibus
postmodum publicatis, cum Subdiacono
memoratus tam dicta testium quam ea
quæ utrinque fuere proposita coram eo
nobis fideliter intimasset, nos eidem in-
iunximus ut de consilio dilecti filij Pelagij
sanctæ Lucie ad septa solis Diaconi Cardi-
nalis sententiam promulgaret. Qui cognos-
cens prædictum Orandinum intentionem
suam minimè fundavisse, cum auctore non
probante reus, etsi nihil præstiterit, de-
beat obtinere juxta legitimas sanctiones,
ab impetitione ipsius de consilio Cardinalis
eiusdem sententialiter te absolvit, super
præmissis omnibus ei perpetuum silentium
imponendo. Nos igitur ejus sententiam
ratam habentes, ipsam auctoritate aposto-
lica confirmamus & præsentis scripti pa-
trocinio communimus. Nulli ergo omni-
no hominum liceat hanc paginam nostræ
confirmationis infringere aut ei ausu teme-
rario contraire. Si quis autem hoc atten-
tare præsumpserit &c. usque incursum.
Datum Ferentini x. kal. Septembris, pon-
tificatus nostri anno undecimo.

MEDIOLANENSI ARCHIEPISCOPO
S. R. E. Cardinali.

Ex parte tua nostro est apostolatu re-
seratum quod sæpius dubitasti utrum
cum contingit tuum vassallum decedere &
ad te feudum ipsius redire, feudum ejus
alij liceat tibi dare, cum juramento tenea-
ris astrictus non infeudare de novo, Ro-
mano Pontifice inconsulto. Ad hæc, si vas-
sallum tuum feudum alienare contingat, an
ipsius filium vel consanguineum confor-
tem ejusdem feudi de ipso valeas investi-
re. Alia quoque tua dubitatio continebat
utrum cum feudum alienatum repereris
quod per te facile recuperare non potes,
possis alicui laico in feudum illud concede-
re, qui & illud recuperet & in feudum per
Ecclesiam recognoscat. Nos igitur super

Tom. II.

iis de mente tua scrupulum volentes dubi-
tationis auferre, præsentium tibi significa-
tione mandamus quatinus si quando præ-
fati casus emerferint, in primo feudum
decedentis liberè, si videris expedire, con-
cedas, ac in secundo filium vel consangui-
neum alienantis investiens, in tertio feu-
dum alienatum ei poteris licenter conce-
dere per quem ipsum Ecclesia valeat reha-
bere. Datum Ferentini x. kal. Novembris,
pontificatus nostri anno undecimo.

ABBATI ET CONVENTUI
sancti Vincentij.

Cum inter vos & venerabilem fra-
trem nostrum Ricc. Episcopum Tre-
ventinum coram dilecto filio nostro Pela-
gio sanctæ Lucie ad septa solis Diacono
Cardinale, cui vos commissimus audien-
dos, controversia verteretur, ipso Epis-
copo proponente quod decima possessio-
num quæ sunt circa Rivum obscurum ac
Sangrum versus monasterium vestrum,
ac per habitatores castrorum Rivi obscuri
& Alfedene coluntur, ad ipsum de jure
spectabant, & quod in castris ipsis, utpo-
te in sua diocesi constitutis, per vos scrip-
ta minimè conferri debebat, vobis au-
tem è contrario respondentibus quod etsi
præfata decima ad eundem Episcopum
nequaquam alio jure spectarent, tuti ta-
men præscriptione quadragenaria, quam
obligastis vos probaturos, eratis, nos au-
ditis & intellectis rationibus & attestatio-
nibus utriusque partis coram præfato Car-
dinali productis & nobis relatis fideliter
per eundem, ab impetitione ipsius Epis-
copi super decimis prælibatis iustitia vos
absolvimus exigente, imponentes ei si-
lentium super ipsis, collationem vero
chrisimatis in prædictis castris adjudicavi-
mus Episcopo memorato. Nulli ergo &c.
hanc paginam nostræ diffinitionis infrin-
gere &c. Si quis autem hoc attentare præ-
sumpserit &c. usque incursum. Datum
Ferentini xii. Kal. Novembris, pontifi-
catus nostri anno undecimo.

LVCANO EPISCOPO.

Dum olim, frater Episcopo, cum di-
lectis filiis Abbate ac monachis sancti
Salvatoris de Fischecho super plebe de Sa-
lamazano & adjacentibus Capellis ipsius in
nostra præsentia litigando, institutionem
Clericorum in eis & alia ad jus episcopa-
le spectantia vendicares, ad fundandam
intentionem tuam jus commune princi-
paliter allegabas, cujus auctoritate dicebas

E e

Epist. 164.
Confirmatur
quidam feo-
dum laico pro
166.Epist. 165.
Vt Archiepiscopus
episcopi Montis
regalis impo-
nar revocari
& honoremEpist. 166.
Eis decimæ ad-
judicantur.Epist. 167.
De feudis licen-
tibus vel non.
C. Ex parte
de feudis.Epist. 167.
Confirmatur
privilegia mo-
nasterij de Fi-
schecho.
Cap. Cum o-
lim. De præ-
scriptis.

universa spiritualia in prædictis locis, quæ sunt in tua diocesi constituta, ad te tamquam ad diocesânem Episcopum pertinere. Arbitrium præterea super hoc promulgatum à bonæ memoriæ Pistoriensi Episcopo & Archipresbytero ac Primicerio Lucanis à partibus electis allegans, quod ab utraque parte fuerat communiter approbatum, in quo continetur expressè ut postquam in eadem plebe conversus quisquam in Plebanum electus fuerit ab Abbate, Lucano Episcopi præsentetur, ab ipso confirmationis gratiam recepturus, & promissurus eidem cum suis Presbyteris sub hac forma obedientiam manualementem ut ad synodum, Capitulum, & etiam letanias ad Ecclesiam sancti Martini cum populo suo vadat, & Episcopo in annua procuratione ac de quarta respondeat decimarum, & cum necesse fuerit, ei subministrer auxilium, & servet ejus sententiam interdicti latam in populum Fischeclensem, & si Plebanus vel Presbyteri sui Lucanam Ecclesiam forsân offenderent in iis quæ in arbitrio continentur, & Abbas semel & bis requisitus infra viginti dies offensam non faceret emendari, liceret Lucano Episcopo pro illa culpa eos tamquam suos Presbyteros judicare. Ad elidendam autem intentionem tuam Abbas prædictus felicis recordationis Gregorij septimi Papæ prædecessoris nostri privilegium exhibebat, quod prædictum arbitrium multo videbatur tempore præcessisse, per quod tam Fischeclense monasterium quàm plebs & Capellæ prædictæ videbantur libertate donatæ. In ipso siquidem continetur quod jam dictus prædecessor noster Ecclesia de Salamazano, cum Capellis adjacentibus monasterio memorato concessis instituit ne quis Archiepiscopus vel Episcopus locum ipsum seu plebem & Capellas prædictas molestare audeat, vel Presbyteros ab Abbate qui pro tempore fuerit inibi constitutos excommunicare vel etiam judicare, sed sub tutela & immunitate ac iudicio Romani Pontificis consistentes omnipotenti Deo securè deservire procurent. Aliorum quoque Romanorum Pontificum, Urbani scilicet, Paschalis, Calixti, Eugenij, Anastasij, Adriani, Alexandri, & Lucij dictus Abbas privilegium utebatur post arbitrium promulgatum obtentis, qui libertatis sibi privilegia concedere videbantur. Sic enim in singulorum privilegij inter cetera reperitur. *Sancimus etiam ut nec Episcopo nec Archiepiscopo cuiquam aut eorum ministris liceat locum*

ipsum, scilicet monasterium Fischeclense, vel ejus monachos aut adjacentes Ecclesias de Salamazano cum Capellis suis vel Presbyteros ab Abbate constitutos ibidem præter Romani Pontificis conscientiam excommunicare aut suspendere interdicto. Proposuit præterea dictus Abbas quòd etsi prædicta ad se de communi jure spectarent, super iis tamen tam ipsum quàm monasterium suum legitima constabat præscriptione munitum. Per testes quoque suos & partis tuæ, qui coram dilecto filio Priore sancti Fridiani Lucani de mandato nostro fuerant utrinque producti, dicebat esse probatum quòd super præmissis omnibus monasterium suum per quadraginta annos & amplius pacifica fuerat possessione gavisum, allegans insuper per arbitrium sæpèdictam nullum potuisse monasterio præjudicium generari, tum quia major & sanior pars Capituli ejusdem loci nullatenus compromissioni memoratæ consenserat, tum etiam quia Romanæ sedis auctoritas, ad quam monasterium & Ecclesiæ pertinebant, accessisse minimè probabatur. Ad hæc autem ex parte tua extitit sic responsum, quòd privilegio Gregorij Papæ, utpote manifestè suspecto, fides adhibenda non erat. Nam in ea sui parte inveniebatur abasum in qua vis quæstionis existit, ubi videlicet sit mentio de Capellis. Sed nec per alia privilegia proponebas eundem Abbatem aliquod debere commodum reportare, cum illa viderentur per subreptionem obtenta, cum de prædicto arbitrio à partibus approbato, quod in rei judicatæ auctoritatem transierat, nullam faciat mentionem. Adiciens insuper te non posse præscriptionis objectu ab adversa parte repelli, quia licet quidam testes deponant se à quadraginta annorum tempore recordari, & adiciant se vidisse monasterium super iis quæ ad jus episcopale spectant in prædictis locis libertate gavisum, per depositiones tamen hujusmodi de quadraginta annorum possessione continua non fit fides, eum hæc duo concurrere satis possint, ut & testes à quadraginta annorum tempore recordentur, & à decennio citra duntaxat monasterium ipsum in possessione viderint prædictorum. Sed hoc frivolum pars altera reputando respondit quòd etsi testes aliqui verbis dubiis sic utantur, plures tamen testes sunt qui apertè testantur se à quadraginta annis & ultra monasterium memoratum in continua prædictorum omnium possessione vidisse. Contra quod pars tua

propofuit replicando quia licet de quadraginta annorum præfcriptione conftaret, tempus tamen * ſchifmatis quod in Luca-na Eccleſia interveniſſe per teſtes erat oſtenſum debebat merito de computacione ſubduci. E contra parte altera reſpon-dente quòd licet de ſchifmate quod in-terceſſerat fuerit facta fides cum quan-to tempore duraverit minimè ſit oſten-ſum, & potuerit modico tempore dura-ville, propter hoc tamen præſcriptionis ob-jectio non poterat efficaciter impediri; præcipuè cum per plures teſtes quadra-ginta quinque annorum præſcriptio ſit probata. Nos igitur iis & aliis quæ coram nobis utrinque fuere propoſita perſpicaciter intellectis, quia prædictus Ab-bas ſufficienter oſtendit monaſterium ſuum ſuper inſtitutionibus, deſtitutionibus, & ordinationibus Plebani & Clericorum, baptiſmo, poenitentia in levioribus culpis, ſepultura, decimarum perceptione, ac di-vinis officiis celebrandis tam in plebe quam Capellis etiam ſupradictis, in ex-communicando quoque, interdicens, & etiam abſolvendo, legitima præſcriptione munitum, Abbatem ipſum ab impetitione tua ſuper jamdictis articulis de conſilio fratrum noſtrorum duximus abſolvendum, ſuper illis tibi perpetuum ſilentium impo-nendo, ſuper aliis omnibus quæ ad jus epiſcopale ſpectare noſcuntur juxta tenorem arbitrij eundem Abbatem quoad plebem & Capellas prædictas ſententialiter condemnantes. Nulli ergo omnino homi-num liceat hanc paginam noſtræ diffini-tionis infringere &c. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit &c. *uſque* incurſurum. Datum Ferentini 11. Kal. Novem. pontificatus noſtri anno undecimo.

ABBATI ET MONACHIS
ſancti Salvatoris de Fieſeco.

Epif. 168. De eadem re.
Cvm venerabilis frater noſter Luca-nus Epiſcopus ſuper plebe de Sala-mazano & adjacentibus Capellis ipſius vo-biſcum in noſtra dudum præſentia litigan-do inſtitutionem Clericorum in eis & alia ad jus epiſcopale ſpectantia ſibi intende-ret vendicare, ad fundandam intentionem ſuam jus commune principaliter allegabat &c. *in eundem ſerè modum uſque.* Ad eli-dendam autem intentionem Epiſcopi ſic fundatam, tu fili Abbas &c. *in eundem ſerè modum ut ſuprà uſque in finem.* Datum Ferentini &c. ut in alia.

GERARDO FVNDATORI
Capelle in ſuburbio Wiennæ ad honorem
ſancti ſpiritus & beati Antonij conſtitutæ.

Dilectus filius nobilis vir Dux Auf-triæ per ſuas nobis litteras intima-vit quòd cum de ſuo conſilio & conſenſu Capellam in ſuburbio Wiennæ ad hono-rem ſancti ſpiritus ac beati Antonij con-ſtruxiſſes, & ad opus pauperum cum de-cem & novem areis tuis ibidem adjacen-tibus eam pio dotaviſſes amore, ſentiens odoris fragrantiam quæ per Dei gratiam de religione hospitalis noſtri ſancti ſpiri-tus* in Saxia procedit, illam ei commit-tere decreviſti, cenſum unius marcæ ar-genti ſibi annualiter reddituram. Nos igitur tuis & ejuſdem Ducis precibus incli-nati, Capellam ipſam cum omnibus bo-nis tam eccleſiaſticis quam mundanis quæ in præſentiarum rationabiliter poſſidet, aut in futurum dante Domino juſtis mo-dis poterit adipiſci, necnon etiam & per-ſonas conſiſtentes in ipſa ſub beati Petri & noſtra protectione ſuſcipimus, eamque ſub prætaxato cenſu hospitali prædicto ſancti ſpiritus applicamus, præſentium auctoritate mandantes quatinus, ſicut hac-tenus, ſub tua interim gubernatione con-ſiſtat donec magiſter hospitalis jamdicti per ſe vel ſuum nuntium eam viſitans, ſe-cundum Deum & ſuam regulam de ip-ſius utilitate diſponat. Nulli ergo &c. hanc paginam noſtræ protectionis &c. *uſque* in-cuſſurum. Datum Ferentini 11. Kal. No-vembris, pontificatus noſtri anno unde-cimo.

ARCHIEPISCOPO BENEVENTANO.

Bona memoria &c. *uſque* inveſtire. Ceterum licet tranſmiſſæ nobis tuæ litteræ continerent quòd Eccleſia memo-rata ad donationem Eccleſiæ Beneventa-næ pertineat, quamvis per felicis memo-riæ Alexandrum Papam præceſſorem noſtrum prædicto collata fuerit Cardina-li, quia tamen à nonnullis accepimus quòd ipſius collatio ſpecialiter ſpectat ad Ro-manum Pontificem, ac Romanam Eccle-ſiam in hac poſſeſſione reperimus, ean-dem Eccleſiam de manu noſtra duximus conferendam, nolentes ex donatione hu-jusmodi ullum Eccleſiæ Beneventanæ præ-judicium generari ſi volueris vel potueris forſan oſtendere quòd eadem ad donatio-nem tuam debeat pertinere. Datum Fe-rentini.

Epif. 168. Suſcipitur in protectione apoſtolice ſedis.

Vide geſta In-noc. III. cap. 144.

Epif. 170. De donatione ejuſdem Ec-cleſiæ.